

Handläggare
Cecilia Sturve Rosengren
Telefon: 08-508 33 611

Förslag på föreskrifter och ändring av föreskrifter om Skolverkets kartläggningsmaterial för nyanlända elever

Remiss från Skolverket, dnr 2025:764.

Sammanfattning

Skolverket har skickat ”Förslag på föreskrifter och ändring av föreskrifter om Skolverkets kartläggningsmaterial för nyanlända elever” på remiss till utbildningsnämnden. Utbildningsförvaltningen lämnar synpunkter på remissen i form av ett kontorsutlåtande då remisstiden inte medger behandling i utbildningsnämnden.

Förslaget innebär att Skolverket ändrar i föreskrifterna så att Skolverkets kartläggningsmaterial för bedömning av nyanlända elevers kunskaper steg 1 och 2 ska användas som underlag för bedömningen för elever på språkinträdning i gymnasieskolan. Skolverket föreslår även en följdändring i Skolverkets föreskrifter (SKOLFS 2016:10) om underlag för bedömning av nyanlända elevers kunskaper så att ordet grundskolan ändras till anpassade grundskolan.

Utbildningsförvaltningen ställer sig positivt till de föreslagna ändringarna och instämmer i att de är nödvändiga för ökad likvärdighet och kvalitet.

Bakgrund/Ärendet

Skolverket har skickat ”Förslag på föreskrifter och ändring av föreskrifter om Skolverkets kartläggningsmaterial för nyanlända elever” till utbildningsnämnden för yttrande.

Utbildningsförvaltningen lämnar synpunkter på remissen i form av ett kontorsutlåtande då remisstiden inte medger behandling av utbildningsnämnden.

Skolverkets kartläggningsmaterial för bedömning av nyanlända elevers kunskaper, steg 1 och 2 (dnr 2016:428), är idag obligatoriskt i de obligatoriska skolformerna, men används frivilligt inom gymnasieskolans introduktionsprogram språkinträdning.

Under 2024 har Skolverket, inom ramen för ett regeringsuppdrag, genomfört en översyn av materialet. I detta arbete har behovet av ett enhetligt kartläggningsmaterial lyfts fram, med syfte att stärka planeringen av undervisningen för nyanlända elever samt främja rättssäkerhet och likabehandling. Skolverket föreslår därför att Kartläggningsmaterialet steg 1 och 2 även bör bli obligatoriskt som underlag för bedömning av elever inom språkintröduktion på gymnasieskolan.

Den 1 januari 2023 trädde ändringar i skollagen i kraft, vilket bland annat innebar att grundsärskolan bytte namn till anpassade grundskolan. Skolverket föreslår därför en följdändring i föreskrifterna (SKOLFS 2016:10) om underlag för bedömning av nyanlända elevers kunskaper, där benämningen grundsärskolan ersätts med anpassade grundskolan. I samband med denna ändring föreslås en redaktionell justering som innebär att föreskriften hänvisar till version 1 av kartläggningsmaterialet, i stället för ett specifikt diarienummer.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom gymnasieavdelningen i samverkan med enheten Start Stockholm.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Utbildningsförvaltningen ser positivt på Skolverkets förslag att Kartläggningsmaterialet steg 1 och 2 även bör bli obligatoriskt som underlag för bedömning av elever inom språkintröduktion på gymnasieskolan.

Utbildningsförvaltningen har sedan 2018 kartlagt nyanlända elever till gymnasieskolans språkintröduktion med Skolverkets material steg 1 och 2. Detta i enlighet med stadens ambition att alla nyanlända elever ska få ett likvärdigt och gott mottagande av hög kvalitet.

Förvaltningen välkomnar också följdändringen i föreskrifterna (SKOLFS 2016:10) om underlag för bedömning av nyanlända elevers kunskaper, där benämningen grundsärskolan ersätts med anpassade grundskolan.

Per Törnvall
Utbildningsdirektör
Utbildningsförvaltningen

Bilaga

Sammanställning – Missiv, konsekvensutredning och föreskrifter

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Per Törnvall, Utbildningsdirektör	2025-10-14

Remiss avseende förslag till föreskrifter om

- kartläggningsmaterialet för nyanlända elever, steg 1 och 2, vid bedömning av nyanlända elevers kunskaper på språkintröduktion i gymnasieskolan enligt 17 kap. 14 a § skollagen, och
- ändring i Skolverkets föreskrifter (SKOLFS 2016:10) om underlag för bedömning av nyanlända elevers kunskaper.

Bakgrund och skäl till förslagen

Skolverkets kartläggningsmaterial för bedömning av nyanlända elevers kunskaper steg 1 och 2 (diarienummer 2016:428) är idag obligatoriskt att använda i de obligatoriska skolformerna, och frivilligt på gymnasieskolans introduktionsprogram språkintröduktion. Under 2024 har myndigheten arbetat med regeringsuppdraget om att se över kartläggningsmaterialet för nyanlända elever. Under detta arbete har det framkommit önskemål om ett enhetligt kartläggningsmaterial som kan ligga till grund för planeringen av undervisningen för nyanlända elever samt främja rättssäkerhet och likabehandling. Skolverkets förslag är därför att Skolverkets kartläggningsmaterial för bedömning av nyanlända elevers kunskaper steg 1 och 2 ska användas som underlag för bedömningen för elever på språkintröduktion i gymnasieskolan.

Den 1 januari 2023 trädde ändringar i skollagen i kraft som bland annat innebar att grundsärskolan bytte namn till anpassade grundskolan. Skolverket föreslår därför en följdändring i Skolverkets föreskrifter (SKOLFS 2016:10) om underlag för bedömning av nyanlända elevers kunskaper så att ordet grundsärskolan ändras till anpassade grundskolan. I samband med denna ändring föreslår även Skolverket en redaktionell ändring som innebär att föreskriften hänvisar till version 1 i stället för ett diarienummer.

Skolverket vill ge remissinstanserna möjlighet att yttra sig över förslagen och särskilt de förslag som är relevanta för remissinstansen. Eventuella synpunkter bör vara Skolverket tillhanda **senast den 24 oktober 2025**. Skicka gärna svar som e-post till liza.bjorck@skolverket.se eller till registrator@skolverket.se. Ange Skolverkets diarienummer 2025:764.

Vid eventuella frågor hänvisas till Liza Björck som nås via liza.bjorck@skolverket.se alternativt på telefon 08-527 332 81.

På Skolverkets vägnar

Liza Björck, undervisningsråd och Alexandra Lundvik, jurist

Bilagor

1. Förslag till föreskrifter om underlag för bedömning av nyanlända elevers kunskaper när en elev tas emot till språkin introduktion i gymnasieskolan
2. Förslag om ändring i Skolverkets föreskrifter (SKOLFS 2016:10) om underlag för bedömning av nyanlända elevers kunskaper
3. Konsekvensutredning
4. Sändlista

Konsekvensutredning avseende förslag till Skolverkets föreskrifter om underlag för bedömning av nyanlända elever på språkintröduktion samt ändring av föreskrifter på grund av skolform som bytt namn

Innehållet i konsekvensutredningen utgår från förordningen (2024:183) om konsekvensutredningar.

Inledning

Denna konsekvensutredning berör två förslag. Dels förslaget till nya föreskrifter om underlag för bedömning av nyanlända elevers kunskaper när en elev ska tas emot till introduktionsprogrammet språkintröduktion. Dels en ändring i Skolverkets föreskrifter (SKOLFS 2016:10) om underlag för bedömning av nyanlända elevers kunskaper. Ändringen beror på att grundsärskolan bytt namn till anpassade grundskolan, vidare görs en redaktionell ändring som innebär att föreskriften hänvisar till *version 1* i stället för ett diarienummer. Frågan om nämnda ändringar behandlas kortfattat under rubriken Ändring av (SKOLFS 2016:10).

Bakgrund

Sedan 2016 finns en definition av begreppet nyanlända elever och bestämmelser kring förfarandet gällande bedömningen av nyanlända elevers kunskaper och placering i årskurs och undervisningsgrupp i 3 kap. 12 a – 12 f §§ skollagen (2010:800).¹ Bestämmelserna om bedömning av kunskaper samt placering gäller alltså endast elever i de obligatoriska skolformerna, med undantag för förskoleklassen (3 kap. 12 b § skollagen).

Sedan 2018 gäller enligt 17 kap. 14 a § skollagen att en nyanländ elevs kunskaper ska bedömas när eleven tas emot till introduktionsprogrammet språkintröduktion om en sådan bedömning inte är uppenbart onödig.² Bedömningen ska göras skyndsamt så att en individuell studieplan enligt 17 kap. 7 § skollagen kan upprättas för eleven inom två månader från mottagandet. Resultatet av bedömningen ska ligga till grund för den individuella studieplanen. Definitionen av nyanländ är densamma som anges i 3 kap. 12 a § skollagen.³ I 17 kap. 14 a § finns också ett bemyndigande till regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer om att meddela föreskrifter om underlag för sådana bedömningar. Skolverkets bemyndigande finns i 6 kap. 7 § gymnasieförordningen (2010:2039).

¹ Prop. 2014/15:45 - Utbildning för nyanlända elever - mottagande och skolgång.

² Regleringen infördes i skollagen genom prop. 2017/18:183 - En gymnasieutbildning för alla. Se särskilt s. 99 ff.

³ Se 17 kap. 14 a § skollagen av vilken det framgår att bestämmelsen gäller bedömningen av nyanlända elevers kunskaper.

Skolverkets överväganden och förslag

Kartläggningsmaterialet för bedömning av nyanlända elevers kunskaper som ska tas emot till språkintröduktion bör bli obligatoriskt

Obligatoriet att bedöma nyanlända elevers kunskaper inför mottagande till språkintröduktion har funnits sedan 2018. Frågan utreddes av den så kallade Gymnasieutredningen⁴, som hade till uppdrag att bland annat föreslå en obligatorisk bedömning av kunskaperna hos en elev som ska tas emot till språkintröduktion. I utredningen, samt i Skolverkets rapporter från samma tid⁵, framkom att det fanns ett stort behov av tydliga riktlinjer och stödmateriel för att öka likvärdigheten i kommunernas bedömningar av elevernas kunskaper. En önskan var att bedömningsmaterialet skulle göras obligatoriskt för att skapa ökad likvärdighet för elever, underlätta övergångar och signalera vikten för huvudmän av att avsätta och prioritera resurser för nyanlända elevers lärande i gymnasieskolan. Denna bild har också framkommit under Skolverkets samråd i frågan under senare år.

Skolverkets kartläggningsmateriel är uppskattade av huvudmännen och skolorna.⁶ Av SOU 2017:54 framgår dock att ett antal huvudmän ansåg att Skolverkets kartläggningsmateriel är omfattande och tidskrävande med många i skolpersonalen involverade.⁷ Under 2024 har myndigheten arbetat med regeringsuppdraget om att se över kartläggningsmaterialet för nyanlända elever. Frågan har då aktualiserats på nytt i möten med huvudmän, rektorer, lärare och elever för att veta om behovet kvarstår.⁸ I såväl samråden som på skolbesöken framkom samma bild som 2018/2019 och skolhuvudmän, lärosäten och Skolinspektionen efterfrågar ett enhetligt nationellt kartläggningsmateriel. Det lyftes också att Skolverkets materiel steg 1–2 redan är etablerat och har använts sedan 2016 av huvudmän i hög utsträckning för att kartlägga nyanlända elevers kunskaper i gymnasieskolan.

För att öka likvärdigheten i huvudmäns mottagande och i undervisningen av nyanlända elever i gymnasieåldern är det av vikt att skolorna använder ett kartläggningsmateriel som är utprövat nationellt i stor skala och bygger på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet. De skäl som anförs i prop. 2014/15:45 är att ett väl utvecklat kartläggningsmateriel med tydliga riktlinjer skulle ge skolorna ett bra stöd i arbetet med planeringen av undervisningen för nyanlända elever samt främja rättssäkerhet och likabehandling. Samma skäl får anses vara giltiga även för ett kartläggningsmateriel som riktas till nyanlända elever som ska tas emot till språkintröduktion.⁹

Skolverket anser därför att användning av ett obligatoriskt materiel bör ge nyanlända elever bättre förutsättningar att gå vidare inom gymnasieskolan eller till kommunal vuxenutbildning efter språkintröduktion. Denna nytta kan sägas överväga de eventuella negativa konsekvenser som ett obligatoriskt materiel kan tänkas innebära för huvudmännen och skolorna. Kartläggningen ger också ett bra tillfälle att tidigt kunna se vilka behov av vägledning eleven kan ha för att genom allsidig information motverka att eleven gör begränsande studieval.

För att nå nationell likvärdighet vid bedömning av nyanlända elevers kunskaper är det enligt Skolverkets bedömning nödvändigt att meddela föreskrifter om användningen av ett obligatoriskt kartläggningsmateriel vid tillämpning av 17 kap. 14 a § skollagen. Mot denna

⁴ SOU 2016:77 - En gymnasieutbildning för alla – åtgärder för att alla unga ska påbörja och fullfölja en gymnasieutbildning, s. 570.

⁵ Se exempelvis Skolverkets rapport 436, Språkintröduktion. 2016.

⁶ Skolverket (2024) Utveckling av kartläggningsmateriel och bedömningsstöd, dnr 2024:3159

⁷ SOU 2017:54. Fler nyanlända elever ska uppnå behörighet till gymnasiet. s. 120.

⁸ Regleringsbrev för budgetåret 2024 avseende Statens skolverk

⁹ Prop. 2014/15:45 - Utbildning för nyanlända elever – mottagande och skolgång s. 31–32.”

bakgrund föreslår Skolverket att när en elevs kunskaper bedöms enligt 17 kap. 14 a § skollagen ska Skolverkets kartläggningsmaterial för bedömning av nyanlända elevers kunskaper steg 1 och 2 (diarienummer 2016:428) användas som underlag för bedömningen. Därutöver föreslår Skolverket att omfattningen i vilken kartläggningsmaterialet steg 1 och 2 ska användas, bestäms utifrån den enskilda elevens förutsättningar och behov.

Redogörelse för de olika alternativ som finns för att uppnå förändringen

Kartläggningsmaterialet 1 och 2 görs obligatoriskt i sin helhet på språkintruktionsprogrammet. (Föreliggande förslag)

Enligt Skolverkets bedömning är det tydligt att det, för att nå en nationell och likvärdig bedömning av nyanlända elevers kunskaper och som också är i enlighet med regeringens intentioner såsom de anges i prop. 2014/15:45, nödvändigt att föreslå ett obligatoriskt kartläggningsmaterial. Detta bidrar till ökad likvärdighet i huvudmäns mottagande och undervisning av nyanlända elever på gymnasienivå. Kartläggningsmaterialet är flexibelt och antalet uppgifter som används vid kartläggningen av en enskild elev kan anpassas utifrån elevens ålder, kunskaper och livserfarenheter. Skolornas behov av ett flexibelt kartläggningsmaterial som kan användas i varierande omfattning för enskilda elever tillgodoses om materialet blir obligatoriskt att använda. Skolverket har tagit i beaktande att ett nytt obligatoriskt material inledningsvis kan kräva tid för inläsning av materialet för de som arbetar med bedömning av nyanlända elevers kunskaper. Skolverkets bedömning är dock att nyttan av ett enhetligt nationellt kartläggningsmaterial motiverar den tidsåtgång som kan behövas för inläsning av materialet. Skolverkets bedömning är även att eftersom materialet funnits så pass länge är merparten av skolorna redan bekanta med det.

Materialet kan göras obligatoriskt, men med en möjlighet att inte använda hela materialet om det finns särskilda skäl.

Skolverket har övervägt om det ska finnas en möjlighet att inte använda hela materialet, det vill säga både del 1 och 2, utan endast 1 eller 2, om det finns särskilda skäl. Syftet med att införa ett sådant undantag i regleringen är att bibehålla huvudmännens och skolenheternas frihet att själva bestämma vilket underlag som ska användas vid bedömningen av kunskaper. För att nå nationell likvärdighet är dock bedömningen att detta alternativ inte blir ändamålsenligt mot bakgrund av lagstiftarens intentioner med regleringen i 17 kap. 14 a § skollagen. Kartläggningsmaterialet är i sig flexibelt att använda vid bedömningen av den enskilda eleven. Den som genomför bedömningen väljer hur många uppgifter som behöver användas för att få en bild av elevens kunskaper. Det viktiga är att rektorn, genom kartläggningens resultat, får ett gott underlag till att upprätta en individuell studieplan. Varje uppgift i materialet behöver alltså inte användas för varje elev. Det finns därför inget behov av att i föreskrifter ange att materialet inte behöver användas i sin helhet om det finns särskilda skäl. Det skulle även kunna leda till tolkningsproblem gällande vad som är särskilda skäl och att skolor använder alternativa kartläggningsmaterial som inte fullt ut är anpassade för syftet.

Materialet kan göras obligatoriskt, men med en möjlighet för skolorna att göra undantag.

Skolverket har vidare övervägt om det kan finnas olika tänkbara möjligheter till undantag, det vill säga då kartläggningsmaterialet inte alls behöver användas. Det kan till exempel handla om hänsyn till elevens bästa eller med hänsyn till en ansträngd situation hos huvudmannen eller skolan, eller att ett annat material med motsvarande träffsäkerhet finns. Ett av skälen för att införa en sådan undantagsbestämmelse för hela materialet skulle kunna vara att det leder till en större flexibilitet för skolorna och huvudmännen. Skolverket ser dock att det finns en överhängande risk att en sådan möjlighet till undantag används i för stor utsträckning eller av skäl som inte är godtagbara, eftersom föreskrifterna sannolikt inte skulle ange exakt vilka situationer som avses som undantagsfall. Det främsta skälet till att inte införa ett sådant undantag är dock att föreskrifter med ett sådant innehåll kan leda till bristande likvärdighet för eleverna och att vissa - kanske till och med många - elever inte skulle få en lika god kartläggning som andra. Mot bakgrund av att de föreslagna föreskrifternas främsta syfte är att skapa en nationell likvärdighet för eleverna, är en undantagsbestämmelse av denna art enligt Skolverkets bedömning inte förenlig med de föreslagna föreskrifternas ändamål.

Föreskrifter utfärdas, men de träder i kraft vid en senare tidpunkt.

För att skolhuvudmännen inte ska behöva byta sina nuvarande kartläggningsmaterial, har myndigheten övervägt om de föreslagna föreskrifterna bör träda i kraft vid ett senare datum. Det osäkra världsläget gör det svårt att faktiskt veta något om eventuella framtida flykt- och migrationsströmmar. Världsläget får dock bedömas medföra att ett ikraftträdande i rimlig närtid är nödvändigt. Ett obligatoriskt material kommer i en sådan situation att finnas på plats, när det behövs.

Skolverket kan föreskriva om vad som ska ingå i en kartläggning och hur den ska genomföras etc., men fortsättande låta skolorna välja kartläggningsmaterial.

Skolverket har tagit ställning till om regleringen i stället för att föreskriva att ett särskilt kartläggningsmaterial ska användas, föreskriver om vad som ska ingå i en kartläggning och hur den ska genomföras. Huvudmännen och skolorna kan i så fall välja ett kartläggningsmaterial som finns på marknaden eller att de tar fram ett eget material. Det kan konstateras att denna konstruktion inte förekommer i dag i det svenska skolväsendet. I de fall det finns föreskrifter om ett visst kartläggningsmaterial och Skolverket har nyttjat bemyndigandet, så finns också ett obligatoriskt eller frivilligt kartläggningsmaterial eller bedömningsstöd att använda. Ett exempel på detta är den särskilda bedömningen av elevers kunskapsutveckling, enligt 3 kap. 4 § skollagen. Vissa huvudmän kan visserligen uppfatta det som positivt att få ta fram eller köpa in egna kartläggningsmaterial. Det finns dock en risk för att lokala material som uppfyller föreskrifternas krav ändå inte håller samma kvalitet som Skolverkets material, som är utprövade enligt särskilda metoder. Användandet av lokala material, som inte håller samma kvalitet som Skolverkets material riskerar att leda till bristande kartläggningar. Att ta fram lokala kartläggningsmaterial skulle sannolikt också innebära kostnader för kommuner och fristående huvudmän.

Beskrivning och beräkning av förslagets kostnader och intäkter för staten, kommuner, regioner, företag och andra enskilda

Enligt den kommunala finansieringsprincipen ska beslut som innebär nya obligatoriska uppgifter för kommunerna som regel åtföljas av en statlig finansiering via det generella statsbidraget. Principen gäller när riksdagen, regeringen eller en myndighet fattar bindande beslut om ändrade regler för en verksamhet.¹⁰ I den proposition som föranledde skollagsändringen anförs att förslaget, om att denna bredare bedömning ska göras redan vid mottagandet, innebär en effektivisering av utbildningen. Detta eftersom en bredare bedömning av elevernas tidigare kunskaper kan leda till en bättre anpassad utbildning för eleven och därmed leda till en ökad genomströmning.¹¹ Regeringen anförde att den regleringen inte fick någon kostnadseffekt för kommunerna. Som en följd av regeringens argumentation i propositionen, gör Skolverket bedömningen att förslagen om obligatoriskt kartläggningsmaterial av nyanlända elever inte får någon kostnadseffekt för kommunerna.

Förslagen till nya föreskrifter riktar sig till offentliga huvudmän men omfattar även enskilda huvudmän, och de bedömningar som Skolverket gör i fråga om konsekvenser för kommunerna gäller också enskilda huvudmän för fristående skolor. Skolverkets statistik visar dock att majoriteten av nyanlända elever i gymnasieålder placeras hos kommunala huvudmän, något som såväl Almega som Idéburna skolors riksförbund bekräftat under samråd 2024.¹²

¹⁰ Finansieringsprincipen beskrivs närmare i ett informationsmaterial som regeringen och riksdagen ställde sig bakom i 2007 års ekonomiska vårproposition (prop. 2006/07:100).

¹¹ Prop. 2017/18:183, s. 125.

¹² Den samlande statistiken för detta finns att begära ut av Skolverket.

Andra relevanta konsekvenser

Konsekvenser för jämställdheten, integrationen och segregationen

Skolverket bedömer att ett obligatoriskt kartläggningsmaterial kommer bidra till förbättrade möjligheter för ungdomar att nå målen för utbildningen och därmed få bättre förutsättningar att etablera sig på arbetsmarknaden. Att förbättra stödstrukturerna för denna elevgrupp bedöms kunna bidra till att nyanlända elever ges bättre förutsättningar att nå målen för sin utbildning och därmed ges bättre möjligheter att etablera sig på arbetsmarknaden.

Elevrättsligt perspektiv

Förslaget om att använda ett obligatoriskt kartläggningsmaterial när en nyanländ elevs kunskaper ska bedömas inför mottagandet till språkintröduktion innebär att en nationell likvärdighet skapas för denna elevgrupp. Det innebär att bättre förutsättningar skapas för att eleven snabbt kan komma vidare och få en utbildning som motsvarar elevens kunskapsnivå.

Bedömning av om särskild hänsyn behöver tas när det gäller tidpunkten för ikraftträdande och om det finns behov av speciella informationsinsatser

Föreskrifterna föreslås träda i kraft den 1 februari 2026 och anses inte behöva anpassas till läsårets start, det är snarare av vikt att skolornas användning av det obligatoriska materialet påbörjas så snart som möjligt.

I samband med att ändringarna träder i kraft ser Skolverket behov av att genomföra vissa informationsinsatser, bland annat mot bakgrund av att de huvudmän som ska använda kartläggningsmaterialet behöver få kännedom om att det nu är obligatoriskt att använda. Information kommer att ges bland annat via myndighetens nyhetsbrev, webbplats samt via konferenser och webinarier.

Beskrivning av hur och när konsekvenserna av författningsförslagen kan utvärderas

Skolverket förvaltar alla sina myndighetsföreskrifter. Minst en gång om året kontrolleras övergripande att föreskrifterna är korrekta, aktuella och ändamålsenliga.

Bedömning av om författningsförslagen inskränker den kommunala självstyrelsen

Vid införandet av 17 kap. 14 a § skollagen, bedömde regeringen att förslaget om att en nyanländs kunskaper ska bedömas vid mottagandet till språkintröduktion, om en sådan bedömning inte är uppenbart onödig, utgjorde en viss inskränkning i den kommunala självstyrelsen. Skälet anfördes vara att förslaget innebar att huvudmännen, redan när en elev ska tas emot till språkintröduktion, ska göra en bedömning av nyanländas kunskaper och inte enligt vad som då gällde, enbart göra en bedömning av elevens språkkunskaper. Regleringen som föreslogs innebar en skyndsamt bedömning som inte bara ska ske i god tid. Den ska också ligga till grund för den individuella studieplanen och en sådan ska upprättas inom två månader. Det kan noteras att huvudmannen redan då fortlöpande skulle bedöma elevernas kunskapsutveckling i alla ämnen för att eleverna så snart som möjligt ska komma vidare i sin utbildning.¹³ Det som infördes i skollagen var alltså en bredare bedömning inför mottagandet, som enligt regeringen innebar en effektivisering av utbildningen eftersom en bedömning av elevernas tidigare kunskaper kan leda till en bättre anpassad utbildning för eleven och därmed leda till en ökad genomströmning. Begränsningen av den kommunala självstyrelsen ansågs både nödvändig och proportionerlig.

¹³ Se 6 kap. 7 § gymnasieförordningen.

Skolverket ansluter till denna bedömning i fråga om de föreslagna föreskrifterna. Det obligatoriska kartläggningsmaterialet syftar till en ökad likvärdighet, en utbildning som är bättre anpassad för eleverna och därmed en ökad genomströmning. Skolverket anser således att de nya föreskrifterna är nödvändiga och proportionerliga.

Bedömning av om författningsförslagen överensstämmer med eller går utöver de skyldigheter som följer av Sveriges anslutning till Europeiska unionen

Förslagen berör inte frågor som är reglerade i EU-rätten.

Uppgifter om de bemyndiganden som myndighetens beslutanderätt grundar sig på

Skolverkets bemyndigande för de föreslagna föreskriftsändringarna finns 6 kap. 7 § gymnasieförordningen (2010:2039).

Ändring av (SKOLFS 2026:10)

Den 1 januari 2023 trädde ändringar i skollagen i kraft som bland annat innebar att grundsärskolan bytte namn till anpassade grundskolan.¹⁴ Dessa ändringar i skolförfattningarna medförde att det behöver göras följdändringar i ett antal av Skolverkets föreskrifter för att de ska överensstämma med skolförfattningarnas begreppsanvändning. Följdändringarna i fråga om (SKOLFS 2016:10) är en följd av namnbytet av grundsärskolan till anpassade grundskolan. Skolverket föreslår därför att 2 § i Skolverkets föreskrifter (SKOLFS 2016:10) om underlag för bedömning av nyanlända elevers kunskaper ändras så att ordet grundsärskolan ändras till anpassade grundskolan

Eftersom den föreslagna ändringen om namnbyte av skolformen endast är följdändringar av redaktionell karaktär bedömer Skolverket att den föreslagna ändringen inte kommer att få några kostnadmässiga eller andra konsekvenser utöver de som följer av ändringarna i lag och förordning.

Den ändring som föreslås bedöms inte få några ytterligare konsekvenser ur ett barnrätts- och funktionshinderperspektiv utöver de som följer av ändringarna i lag och förordning. Ändringen bedöms inte heller få några ytterligare konsekvenser för jämställdheten, integrationen och segregationen utöver de som följer av ändringarna i lag och förordning. Det som nu sagts gäller även i fråga om ändringen av den redaktionella ändringen som innebär att föreskriften hänvisar till version 1 i stället för ett diarienummer.

Ändringen i (SKOLFS 2016:10) meddelas med stöd av bemyndigandet i 5 kap. 5 b § skolförordningen (2011:185).

Samråd

Nedan presenterade samråd avser frågan om att göra kartläggningsmaterialet för nyanlända på gymnasieskolans språkin introduktion.

2018

- Framtidsgymnasiet i Göteborg
- Hälsinglands utbildningsförbund
- Jämtlands gymnasieförbund

¹⁴Prop. 2021/22:162 - Elevhälsa och stärkt utbildning för elever med intellektuell funktionsnedsättning.

- Malmö stad, Värnhemsskolan
- Karlstads kommun, Nobelgymnasiet
- Region Gotland
- Stockholms stad, Enskede gårds gymnasium
- Sydnärkes gymnasieförbund
- Åmåls kommun, Karlbergsgymnasiet
- Sveriges Kommuner och Landsting
- Institutionen för beteendevetenskap och lärande (IBL) vid Linköpings universitet
- Institutionen för svenska och flerspråkighet vid Stockholms universitet, PRIM-gruppen
- Institutionen för matematikämnets och naturvetenskapsämnenas didaktik vid Stockholms universitet
- Skolinspektionen

2024

- Hudiksvalls centrala mottagningsenhet
- Idéburna skolors riksförbund
- Liljeholmens gymnasium
- Morabergs Studieceter
- Almega
- Skolinspektionen
- SPSM
- START Stockholm
- Sveriges Elevkårer
- Sveriges Kommuner och Landsting
- Sveriges Lärare
- Sveriges Skolledare

Föreskrifter

om ändring i Skolverkets föreskrifter (SKOLFS 2016:10) om underlag för bedömning av nyanlända elevers kunskaper;

beslutade den x månad 202x.

Med stöd av 5 kap. 5 b § skolförordningen (2011:185) föreskriver Skolverket i fråga om föreskrifterna (SKOLFS 2016:10) om underlag för bedömning av nyanlända elevers kunskaper att rubriken till föreskrifterna samt 1 och 3 §§ ska ha följande lydelse.

Skolverkets föreskrifter om underlag för bedömning av nyanlända elevers kunskaper

1 § Dessa föreskrifter gäller för grundskolan, anpassade grundskolan, sameskolan och specialskolan.

3 § När en elevs kunskaper bedöms ska Skolverkets kartläggningsmaterial för bedömning av nyanlända elevers kunskaper steg 1 och 2 (version 1) användas som underlag för bedömningen. I vilken omfattning kartläggningsmaterialet steg 1 och 2 ska användas bestäms utifrån den enskilda elevens förutsättningar och behov.

Dessa föreskrifter träder i kraft den 1 februari 2026.

På Skolverkets vägnar

GENERALDIREKTÖREN

Föredragande

**Skolverkets föreskrifter
om underlag för bedömning av nyanlända elevers kunskaper när en
elev tas emot till språkintröduktion i gymnasieskolan**

beslutade den x månad 202x.

Skolverket föreskriver följande med stöd av 6 kap. 7 § gymnasieförordningen (2010:2039).

1 § Dessa föreskrifter gäller för elever som ska tas emot till språkintröduktion i gymnasieskolan.

2 § Bestämmelser om bedömning av en nyanländ elevs kunskaper finns i 17 kap. 14 a § skollagen (2010:800).

3 § När en nyanländ elevs kunskaper bedöms ska Skolverkets kartläggningsmaterial för bedömning av nyanlända elevers kunskaper steg 1 och 2 (version 1) användas som underlag för bedömningen. I vilken omfattning kartläggningsmaterialet steg 1 och 2 ska användas bestäms utifrån den enskilda elevens förutsättningar och behov.

Dessa föreskrifter träder i kraft den 1 februari 2026.

På Skolverkets vägnar

GENERALDIREKTÖREN

Föredragande